

Instrument za financiranje prirodnog kapitala u Hrvatskoj

(NCFF)



HRVATSKA BANKA
ZA OBNOVU I RAZVITAK

Zelena ulaganja,
dobra za prirodu i ulagače

Ukratko o NCFF-u



Instrument za finansiranje prirodnog kapitala (NCFF) financijski je instrument koji objedinjuje sredstva Europske investicijske banke i Europske komisije u sklopu programa LIFE – programa za zaštitu okoliša i klimatske aktivnosti.

Namijenjen je finansiranju projekata koji doprinose očuvanju i održivom korištenju prirodnog kapitala, kao i prilagodbi klimatskim promjenama korištenjem prirodnih rješenja. Ovi projekti svojim ulagačima donose prihode ili troškovne uštede, što ta ulaganja čini financijski isplativima i dugoročno održivima. Projekti obuhvaćaju:



Zeleno
poduzetništvo



Zelena
infrastruktura



Plaćanja usluga
ekosustava



Kompenzacijске
mjere otklanjanja
šteta u okolišu



HBOR-ova uloga u NCFF-u

HBOR i EIB potpisali su ugovor o kreditu u iznosu od 15 milijuna eura za implementaciju NCFF instrumenta u ožujku 2018. godine, čime je HBOR postala prva nacionalna razvojna banka u EU koja je uključena u njegovu provedbu.

Suradnja s EIB-om značajna je zbog izuzetno velike bioraznolikosti i značajnog doprinosu Hrvatske ekološkoj mreži Natura 2000, a time predstavlja važno područje HBOR-ovog djelovanja.

Kome je NCFF namijenjen?



Jeste li?



... općina ili grad koji teži postati zeleniji, bogatiji bioraznolikošću, otporniji na klimatske promjene i općenito ugodnije i atraktivnije mjesto za svoje stanovnike i posjetitelje?



... poduzetnik, malo poduzeće, poljoprivrednik ili ribar koji istražuje kako prirodnim rješenjima poboljšati kvalitetu i rezultate svojih projekata, smanjiti troškove ili ostvariti nove prihode?



... trgovačko društvo koje namjerava nadoknaditi negativan utjecaj svog poslovanja na okoliš?





Zeleno poduzetništvo

... su poduzetničke inicijative koje brigu o očuvanju i održivom korištenju prirodnih resursa ne vide kao prepreku razvoju, već ih u svojoj poslovnoj viziji, strategiji i modelu prepoznaju i nastoje koristiti kao razvojnu priliku.

... je osobito popularno i traženo u sljedećim sektorima koji ovise o očuvanom prirodnom kapitalu:

NCFF obuhvaća



Poljoprivreda i održivo šumarstvo



Regenerativna i ekološka poljoprivreda i šumarstvo

Ribarstvo i akvakultura



Prakse i tehnologije održivog ribolova i akvakulture

Turizam



Ekoturizam, agroturizam i ribolovni turizam

Graditeljstvo



Zelena infrastruktura



Primjeri projekata



Ribolovni turizam

Lokalni ribar shvatio je da tijekom ljetne turističke sezone može uz manje truda zaraditi više ako dio svojih dana klasičnog ribolova zamijeni ribolovnim izletima na kojima turistima, s višestruko manjom količinom ulovljene ribe, ponudi doživljaj ribolova, pripreme i konzumacije ulova, s ciljem podizanja svijesti o ugroženosti mora i važnosti njegova očuvanja.

Za realizaciju poslovne ideje, potrebna mu je finansijska potpora za uređenje i opremanje njegove koćarice za prihvat i ugošćivanje gostiju. Ribar će za pokrivanje tih početnih troškova dobiti NCFF kredit, koji će vraćati iz zarade od profitabilnije aktivnosti ribolovnog turizma.

Time je poslovanje ribara postalo profitabilnije i manje osjetljivo na smanjenje ribljeg fonda. Zamjena dijela ribolovnih dana danima manje intenzivnog turističkog ribolova, smanjuje izlov ribe i pritisak na morsku raznolikost. Lokalna zajednica, turistička destinacija i sami turisti dobivaju novu privlačnu turističku ponudu, koja im približava more i osvještava važnost njegovog očuvanja.



Ekološka poljoprivreda i agroturizam

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo ima viziju proizvodnje vrhunskog ekološkog vina, dijelom iz izvornih sorti maraštine, plavine i crljenka, kao proizvoda „s pričom“ i prepoznatljivošću. Proizvod će plasirati kroz eko-agro turističku ponudu na vlastitom gospodarstvu, te kroz drugu kvalitetniju ponudu na lokalnom turističkom tržištu.

Za pokrivanje dijela troška sadnje novih ekoloških vinograda i opremanja vlastite vinarije i kušaonice, OPG je dobio NCFF kredit. Vrhunska kvaliteta i prepoznatljivost proizvoda omogućava im tržišni plasman po premijskoj cijeni i nadprosječne prihode iz kojih uredno vraćaju kredit.

Kao rezultat, obitelj je izgradila uspješan i stabilan posao. Lokalna turistička ponuda je osnažena, a prirodni kapital je ojačan kroz očuvanje biološke raznolikosti tradicijskih sorti vinove loze i promocijom okolišno prihvatljivije poljoprivredne prakse.



Ekoturizam

Mala turistička agencija na jednom od hrvatskih otoka odlučila je obogatiti svoju ponudu jedinstvenim doživljajem jedrenja i boravka na tradicijskom ribarskom brodu, kao načinom susreta s otočkom ribarskom i pomorskom tradicijom i vrijednostima morskog i obalnog krajobraza.

Agencija je dobila NCFF kredit za financiranje dijela troškova izgradnje tradicijskog ribarskog broda, a kredit uredno isplaćuje iz dodatnih prihoda ostvarenih kroz razvijenu novu atraktivnu turističku ponudu koju uspješno tržišno plasira po premijskoj cijeni, a koja doprinosi i ukupnoj tržišnoj prepoznatljivosti i uspješnosti agencije.

Time je agencija povećala prihode i prepoznatljivost svog eko-turističkog branda na tržištu. Prirodni kapital otoka ojačan je kroz ponudu i doživljaj koji osvješćuje vrijednosti i važnost očuvanja otočke prirodne baštine i pridonosi razvoju otoka kao ekoturističke destinacije.



Zelena infrastruktura



... predstavlja mrežu zelenih površina i vodnih tijela u naseljima i izvan njih pomoću kojih se odvijaju i podržavaju prirodne funkcije i procesi.

... unaprjeđuje funkcionalnost ekosustava i njihovih usluga društvu, uključujući jačanje otpornosti na klimatske promjene.

... umanjuje rizik od poplava kroz smanjenje količine oborinskih voda koja ulazi u sustave odvodnje, poboljšava kakvoću zraka i ublažava pojavu urbanih toplinskih otoka kroz sjenčanje i isparavanje.

Parkovi, urbane park-šume i vrtovi

Zeleni krovovi i zelena pročelja

Živice i livade

Urbani vodotoci i jezera

Zelena infrastruktura

Jezera i riječni slivovi

Šume visoke vrijednosti očuvanja

Područja poljoprivrede niskog intenziteta ili ekološke poljoprivrede

Sustavi dina i obalne lagune



Zelena infrastruktura

Primjeri projekata



Zelena rješenja u razvoju turističkih projekata – zeleni krovovi i pročelja

Hrvatska turistička tvrtka je pokrenula obnovu zapuštenog turističkog kompleksa na obali. Kroz obnovu će dotrajali dio smještajnih kapaciteta zamijeniti novom zgradom te rekonstruirati restoran i kompletno hortikulturno obnoviti i preurediti okoliš hotela i plažni pojas. Nova smještajna zgrada će u oblikovanju koristiti zelene krovove i zelene terase radi uklapanja u vrijedni prirodni okoliš ali i radi ublažavanja utjecaja klimatskih promjena. Uz novo hortikulturno uređenje cijelog kompleksa, očekuje se i stvaranje mikroklimatski puno ugodnijeg okoliša u periodima ekstremnih topinskih valova, koji su prema svim scenarijima neizbjegni. Posebno će važan biti širi pojas visokog autohtonog zelenila s pratećim sadržajima kao neposredno zaleđe plaža i površina za boravak na otvorenom.

Ulaganje će se dijelom pokriti uz korištenje povoljnih NCFF kredita. Atraktivna obnova kompleksa i novi sadržaji uz odgovarajuće brendiranje će biti temelj novog poslovnog modela orientiranog na stvaranje više dodane vrijednosti. Na ovaj način će se projektom obnove, koji inovativno koristi prirodna rješenja, doprinijeti profitabilnosti poslovanja, povratu investicije i otplatiti kredita uz osiguranje veće klimatske otpornosti i socijalne održivosti.

Time će svi uključeni ostvarili ekonomski koristi, a više zelene infrastrukture ojačat će prirodni kapital u skladu s inicijalnim ciljevima vlasnika turističkog kompleksa.



Zelena infrastruktura kao podrška gradovima u prilagodbi klimatskim promjenama

Obalni grad suočen je sa sve većim izazovima koji su posljedica klimatskih promjena, uključujući ekstremne vremenske uvjete i porast razine mora. Nedavno je taj grad bio pogoden ekstremnim vremenskim uvjetima – u svega nekoliko sati palo je oko 250 mm/m² kiše. Štete na području grada iznosile su oko 10 milijuna kuna (1,34 milijuna eura).

Grad je utvrdio kako su postojeća rješenja koja se temelje isključivo na tradicionalnoj sivoj infrastrukturi odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda neprimjerena kao odgovor na ove izazove. Stoga grad priprema projekte zelene infrastrukture, koji će podržati prilagodbu grada klimatskim promjenama (npr. izgradnja retencijskih površina uzvodno u slivnom području grada, ozelenjivanje površina u obalnom pojusu, i sl.), ali to iziskuje dodatna finansijska sredstva.

Potrebna sredstva za ulaganje u zelenu infrastrukturu grad će dobiti kroz NCFF kredit. Kredit će grad otplaćivati sredstvima ušteđenim smanjenjem nepredviđenih troškova šteta proizašlih iz događaja uzrokovanih klimatskim promjenama.

Svi uključeni ostvarit će ekonomski koristi, a nova zelena infrastruktura osnažit će prirodni kapital i donijeti gradu dodatne socijalne i ekološke koristi.



Plaćanje usluga ekosustava



... predstavlja financiranje radova koji rezultiraju jačanjem usluga ekosustava, kao i ekonomskim koristima za sve uključene. U okviru ovih projekata korisnici usluga ekosustava plaćaju onima kojima ti radovi uzrokuju dodatni trošak i/ili smanjenje prihoda, pri čemu je cilj podržati pozitivne utjecaje na ekosustave i njihove usluge.

Primjer projekta



Hidroelektrana se suočava s velikim troškovima koje izaziva erozija riječne obale: sediment u vodi oštećeće opremu i smanjuje njenu operativnu učinkovitost.

Utvrđeno je da bi sadnja vegetacije u uzvodnom području stabilizirala tlo i sprječila eroziju. Kako bi riješila problem, hidroelektrana će sklopiti sporazum s grupom poljoprivrednika koji će zaustaviti ispašu stoke i intenzivnu poljoprivredu na zemljištu neposredno uz rijeku i umjesto toga se uključiti u aktivnosti sadnje i zaštite šumskog pojasa uz rijeku. Poljoprivrednici će za ove aktivnosti primati godišnju naknadu od hidroelektrane kako bi pokrili troškove aktivnosti održavanja zaštitnog šumskog pojasa i nadoknadiili gubitke koji su im nastali uslijed prekida uzgoja stoke na tim površinama.

Hidroelektrana će za financiranje troškova uspostave zaštitnog šumskog pojasa i plaćanje godišnjih kompenzacija u prijelaznom razdoblju ishoditi kredit u sklopu NCFF-a. Kredit će otplaćivati iz ušteda ostvarenih na temelju smanjenja godišnjih troškova održavanja hidroelektrane zbog smanjenja razine sedimenta u vodi.

Time su svi uključeni ostvarili ekonomske koristi, a unaprijeđen je i prirodni kapital poboljšanjem kakvoće vode u rijeci. Osim toga, unaprijeđeno je stanje i raznolikost krajobraza te ekosustava uz rijeku.





Kompenzacijeske mjere otklanjanja šteta u okolišu

... uključuju projekte u sklopu kojih društva pružaju tržišne usluge kompenzacijskog otklanjanja bioloških i krajobraznih šteta, na samom oštećenom području ili na alternativnoj lokaciji, subjektima čiji projekti ili redovno poslovanje uzrokuju te štete.



Potencijalni
korisnici



Subjekti koji su odgovorni za štetu u okolišu i zakonski su dužni nadoknaditi negativan utjecaj svojih aktivnosti



Subjekti kojima je dopuštena intervencija zbog koje dolazi do gubitka bioraznolikosti, uz obvezu primjene kompenzacijeske mjere otklanjanja štete u okolišu



Subjekti koji, iz etičkih ili reputacijskih razloga, žele kompenzirati negativni utjecaj na okoliš proizašao iz njihovih aktivnosti



Primjer projekta



Start-up poduzeće osnovano je s poslovnom vizijom pružanja usluga kompenzacije za štete u okolišu poduzećima koja iz reputacijskih razloga žele negativne učinke svog poslovanja na prirodu i okoliš kompenzirati iznad minimalne, zakonski zahtijevane razine, i spremne su to platiti.

Početno financiranje za kupnju zemljišta na kojem će provoditi kompenzacijeske mjere biološke i krajobrazne restauracije (napušteni kamenolom i okolna degradirana šumska područja) poduzeće je osiguralo iz svog temeljnog kapitala, no potreban mu je dodatni kapital za iniciranje restauracijskih mjera na zemljištu i za izgradnju baze korisnika njenih kompenzacijeskih usluga (marketing, komunikacija i sl.). Potrebna sredstva osigurat će iz NCFF kredita, koji će početi vraćati nakon inicijalnog perioda uspostave tržišta, iz prihoda ostvarenih od uplata poduzeća kojima pruža kompenzacijeske usluge.

Rezultat je višestruko povoljan: uspostavljeno je novo tržište s ponuditeljem, korisnicima i novostvorenom ekonomskom vrijednošću; kao rezultat njegovog postojanja kroz restauraciju staništa jača i raste prirodni kapital; a podiže se i društvena osjetljivost vezano uz prihvatljivu razinu degradacije okoliša kroz poslovanje.



Kako koristiti HBOR-ov financijski instrument NCFF?



Kroz postojeće HBOR-ove kreditne programe*



U kombinaciji s ostalim HBOR-ovim kreditnim programima za troškove koji nisu prihvatljivi u sklopu NCFF-a



Povoljni uvjeti finansiranja u odnosu na postojeće HBOR-ove kreditne programe i ovisno o doprinosu projekta ciljevima NCFF-a



Privatna ulaganja

- Projekti s visokim stupnjem utjecaja na očuvanje okoliša prema NCFF kriterijima: kamatna stopa iz kreditnog programa umanjena za 1,00 p.b.
- Projekti sa srednjim stupnjem utjecaja na očuvanje okoliša prema NCFF kriterijima: kamatna stopa iz kreditnog programa umanjena za 0,50 p.b.
- Projekti s niskim stupnjem utjecaja na očuvanje okoliša prema NCFF kriterijima: kamatna stopa iz kreditnog programa, umanjena za 0,25 p.b.
- Naknada za obradu zahtjeva: 0,40% (najmanje HRK 500) od ugovorenog iznosa kredita
- Bez naknade za rezervaciju sredstava



Javna ulaganja

- Kamatna stopa iz kreditnog programa, umanjena za 1,00 p.b.
- Naknada za obradu zahtjeva: 0,40% (najmanje HRK 500) od ugovorenog iznosa kredita
- Bez naknade za rezervaciju sredstava



Iznos kredita

**€ 40.000
- € 12.5M**

odnosno odgovarajuća protuvrijednost u kunama



Tehnička podrška za krajnje korisnike – ključne prednosti



Priprema
projekta



Savjet
kroz provedbu



Praćenje
rezultata

Primjeri usluga tehničke podrške koje pružaju vanjski stručnjaci mogu uključivati sljedeće



Procjenu prihvatljivosti i financijske održivosti projekta



Podršku u izradi financijske analize poslovnog plana



Podršku u izradi strategije ulaska na tržište i procjeni troškova te modeliranju/strukturiranju novčanog toka



Procjenu povezanih prihoda ili ušteda koje se mogu ostvariti u sklopu projekta



Procjenu pozitivnih učinaka ulaganja na prirodni kapital



Strateško i tehničko savjetovanje radi isticanja projektne komponente koja doprinosi očuvanju prirodnog kapitala



Podršku u definiranju i utvrđivanju pokazatelja učinka radi praćenja učinka projekta na prirodni kapital

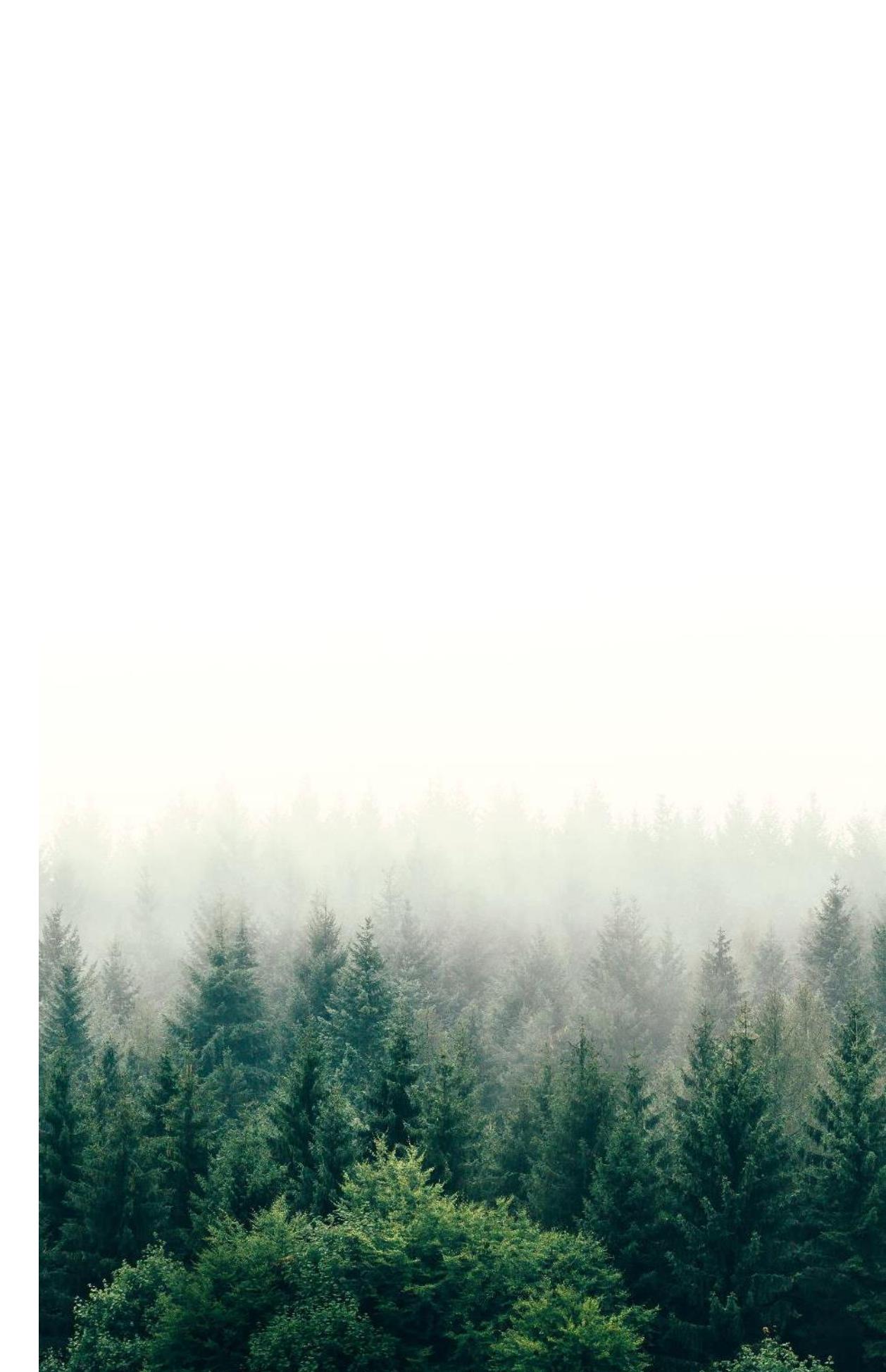


Podršku u utvrđivanju dodatnih izvora financiranja i u postavljanju financijske strukture



Ad hoc podršku korisnicima u izgradnji kapaciteta





**Kontaktirajte
nas na e-mail:
ncff@hbor.hr**